

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 6. marca 2023 do 10. aprila 2023.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- 6. marca je kitajski zunanji minister Qin Gang izjavil, da je Tajvan del ozemlja Ljudske republike Kitajske in da ZDA s svojo podporo neodvisnosti Tajvana tvegajo spopad.
- 8. marca je filipinski uradnik dejal, da je njihova obalna straža začela z novo strategijo javnega objavljanja vseh kitajskih dejanj v Južnokitajskem morju, ki naj bi predstavljala agresivne kršitve, da bi svetu pokazala, da kitajska mornarica v spornih vodah deluje sovražno.
- Filipini so prav tako povečali število svojih pomorskih patrolj po incidentu s kitajsko ladjo, ki je pred več kot dvema mesecema usmerila vojaški laser v eno od njihovih ladij. ZDA so po tem incidentu podale izjavo, v kateri so dejale, da bodo branile Filippine, če bodo napadene.
- 16. marca je podpredsednik avstralske vlade in obrambni minister Richard Marles dejal, da Avstralija ni dala nobene zaveze ZDA, ki bi vključevala vojaško vpletenost v morebitnem prihodnjem kitajsko-ameriškem konfliktu glede Tajvana.
- 17. marca je kitajsko zunanje ministrstvo obtožilo člane zveze AUKUS, da so ustvarili kopijo Nata v pacifiški regiji uperjeno proti Kitajski in da se ravna po miselnosti iz obdobja hladne vojne.
- 20. marca sta Ljudska republika Kitajska in Kambodža začeli svoje prve pomorske vaje, imenovane Kitajsko-kamboški zlati zmaj 2023, ki so trajale do 8. aprila in pri katerih je na obeh straneh sodelovalo več kot 3000 vojakov ter 300 vozil. Poglobljanje vezi Kambodže s Kitajsko, kot so kitajske naložbe v nadgradnjo kamboških pomorskih baz, ter razgradnja objektov, ki so jih v Kambodži postavile ZDA, vzbujata zaskrbljenost v ZDA, Avstraliji in drugih državah z interesi v Južnokitajskem morju.
- 22. marca je filipinski predsednik Ferdinand Marcos mlajši izjavil, da bo ameriška vojska dobila razširjen dostop do štirih novih filipinskih vojaških baz, vključno z eno v regiji, ki gleda na Južnokitajsko morje, poleg tega pa še, da so Filipini okrepili vezi z Avstralijo in Japonsko, dvema ameriškima zaveznicama.
- 23. marca je Kitajska obtožila ameriški rušilec z vodenimi izstrelki USS Milius nezakonitega vstopa v kitajske teritorialne vode v Južnokitajskem morju blizu spornih Paracelskih otokov. ZDA so se odzvale z izjavo, v kateri so zapisale, da kitajske obtožbe temeljijo na lažeh in da je USS Milius delovala v mednarodnih vodah.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

- V okviru tega incidenta so kitajski uradniki opozorili ZDA, da se bodo morale soočiti s posledicami, če se bodo takšna dejanja nadaljevala v prihodnosti. Te napetosti so se pojavile po tem, ko so ZDA sestrelile domnevni kitajski vohunski balon nad ameriškim ozemljem, drugačnem stališču Kitajske do vojne v Ukrajini, in podpori ZDA Tajvanu.
- 25. marca se je v Južnokitajskem morju vietnamskemu plovilu za nadzor ribištva zelo približala ladja kitajske obalne straže, sicer znotraj vietnamske izključne ekonomske cone, ki jo določa mednarodno pomorsko pravo.
- 1. aprila je Kitajska izjavila, da je pripravljena sodelovati z drugimi državami jugovzhodne Azije pri oblikovanju sporazuma o kodeksu ravnanja v Južnokitajskem morju in da je pripravljena spodbujati mir in stabilnost v tej sporni regiji. Pogovori in pogajanja o oblikovanju kodeksa v Južnokitajskem morju med državami v regiji potekajo že skoraj dve desetletji.
- Ta izjava je bila podana potem, ko je malezijski premier Anwar Ibrahim obiskal Peking in dejal, da se je Malezija pripravljena pogajati glede sporov v Južnokitajskem morju.
- 5. aprila se je Tajvanska predsednica Tsai Ing-wen med obiskom ZDA v kalifornij sestala s predsednikom predstavniškega doma ameriškega kongresa Kevinom McCarthyjem. McCarthy je s tem postal najvišji predstavnik ameriške oblasti ki se je na ozemlju ZDA sestal s predstavnikom Tajvana po letu 1979 ko so ZDA prekinile uradne diplomatske odnose s Tajpejem. Kitajska je srečanje nemudoma obsodila in kot odgovor napovedala obsežne vojaške vaje.
- Tsai Ing-wen in Kevin McCarthy sta podarila pomen močnih medsebojnih vezi med državama. Predsednica Tajvana je izpostavila grožnjo tajvanski demokraciji, ki jo predstavlja Kitajska, in se ZDA zahvalila za podporo. Oba predstavnika sta se tudi zavzela za pospešeno dobavljanje ameriške obrambne vojaške opreme Tajvanu.
- 8. aprila je kitajska Ljudska Osvobodilna Armada (PLA) začela tridnevne vojaške vaje z imenom »Združeni meč« v Tajvanski ožini. Kitajske enote so izvajale patrolje v stanju bojne pripravljenosti. Enote so simulirale tudi neposreden napad na Tajvan. To je bil neposreden odziv na srečanje tajvanske predsednice Tsai Ing-wen in predsednika Predstavniškega doma ZDA Kevina McCarthyja v Kaliforniji 5. aprila. Pomorski del vojaške vaje, ki se je zaključila 10. aprila, je vseboval tudi vajo obkolutve in blokade Tajvana.

Analizo pripravil: **Gregor Črnugelj**

*Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.*

Viri/Dodatno branje:

China and Cambodia hold first naval drills in Cambodian waters. (20. marec 2023). Al Jazeera. Dostopno prek https://www.aljazeera.com/news/2023/3/20/china-and-cambodia-hold-first-naval-drills-in-cambodian-waters?traffic_source=KeepReading

China begins three days of military drills in Taiwan Strait. (8. april 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/4/8/china-begins-three-days-of-military-drills-in-taiwan-strait>

China threatens 'serious consequences' over US warship. (24. marec 2023). DW. Dostopno prek <https://www.dw.com/en/china-threatens-serious-consequences-over-us-warship/a-65101901>

Davidson, H. (23. marec 2023). US Navy rejects China claim that warship 'illegally' entered part of South China Sea. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/mar/23/china-says-it-drove-away-us-warship-uss-milius-after-illegally-entered-south-china-sea>

Davidson, H., Hawkins, A., Hurst, D., McCurry, J. in Ratcliffe, R. (4. april 2023). Asia's arms race: potential flashpoints from Taiwan to the South China Sea. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/mar/30/asia-pacific-flashpoints-fuelling-regional-arms-race-taiwan-north-korea-south-china-sea-pacific-islands>

Gomez, J. (9. marec 2023). Philippines Launches Strategy of Publicizing Chinese Actions. The Diplomat. Dostopno prek <https://thediplomat.com/2023/03/philippines-launches-strategy-of-publicizing-chinese-actions/>

Hurst, D. (19. marec 2023). Australia has 'absolutely not' committed to join US in event of war over Taiwan, Marles says. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/mar/19/australia-has-absolutely-not-committed-to-join-us-in-event-of-war-over-taiwan-marles-says>

Malaysia Open to Talks with Beijing Over South China Sea Dispute. (3. april 2023). VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/malaysia-open-to-talks-with-beijing-over-south-china-sea-dispute/7034219.html>

Martina, M., Brunnstrom, D. (6. april 2023). U.S. Speaker meets Taiwan leader and stressed need to speed up arms deliveries. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/taiwan-president-set-historic-meeting-with-us-house-speaker-california-2023-04-05/>

Raghu, A. (2. april 2023). China Ready to Speed Up Talks With Asean Over South China Sea. Bloomberg. Dostopno prek <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-04-02/china-ready-to-speed-up-talks-with-asean-over-south-china-sea>

Strangio, S. (28. marec 2023). Vietnamese, Chinese Vessels in Close South China Sea Encounter. The Diplomat. Dostopno prek <https://thediplomat.com/2023/03/vietnamese-chinese-vessels-in-close-south-china-sea-encounter/>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE
EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

US gets new Philippine bases with South China Sea, Taiwan in mind. (22. marec 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/3/22/us-gets-new-philippine-bases-with-south-china-sea-taiwan-in-mind>

*Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.*